

Gedeputeerde Staten**Voorzitter Provinciale Staten van Zeeland**T.a.v. de Statengriffier
Abdij 6
4331 BK MIDDELBURG**onderwerp**
Impact Corona-virus en reeds
getroffen maatregelen**kenmerk**
20010100
behandeld door
L.C. Verlinde
+31 118 631218**verzonden**

Middelburg, 25 maart 2020

Geachte voorzitter,

De uitbraak van het Corona-virus heeft een enorme impact. De situatie is onwerkelijk: het dagelijks leven in Zeeland is ontregeld. Door mensen die ziek worden, door thuiswerken, sluiting van scholen, horeca, sportclubs en musea. Onze gedachten gaan uit naar diegenen in Zeeland die in de persoonlijke sfeer direct te maken hebben met de ziekte. We wensen hen en hun naasten veel sterkte toe. We hebben grote waardering voor alle mensen die zich, bijvoorbeeld in de zorg, inzetten om de gevolgen van het virus voor onze samenleving beheersbaar te houden.

We leven daarnaast mee met de mensen die op andere manieren worden getroffen door deze crisis. In deze brief schetsen wij de impact van het virus op tal van terreinen en de maatregelen die al getroffen zijn.

Economische impactLandelijke maatregelen

Het kabinet heeft uitzonderlijke maatregelen genomen om banen en inkomens te beschermen. Op de website <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2020/03/17/coronavirus-kabinet-neemt-pakket-nieuwemaatregelen-voor-banen-en-economie> is een overzicht van alle regelingen te vinden. Het pakket maatregelen biedt, zo lang als nodig is, maandelijks voor miljarden euro's aan steun. Daarnaast heeft de Kamer van Koophandel een overzicht van veel gestelde vragen voor ondernemers gemaakt: <https://ondernemersplein.kvk.nl/coronavirus-wegwijzer-voor-ondernemers/>

Aanvullende maatregelen: € 2 miljoen uit investeringsagenda

De gevolgen van het Corona-virus zijn ook voor Zeeuwse zzp'ers, mkb-ondernemers en grootbedrijven voelbaar, met name ook in de horeca en de toeristische sector. Wij voorzien dat met name het Zeeuwse MKB het zeer zwaar te verduren zal krijgen in de komende maanden.

Voor het dempen van de impact van de gevolgen van het virus op de Zeeuwse Economie en werkgelegenheid hebben wij in de programmering van de investeringsagenda € 2 miljoen opgenomen. Hiervoor verkennen en werken we reeds concrete maatregelen uit, aanvullend op de landelijke maatregelen om het MKB te ondersteunen. We denken bijvoorbeeld aan een overbruggingskrediet voor startups en scaleups, in samenwerking met de overige ROM's en Invest-NL. Uiterlijk in de voorjaarsnota 2020 zullen wij een besluit voorleggen over de toekenning van deze middelen aan concrete maatregelen.

In ieder geval zullen wij zelf de betaaltermijn van rekeningen zo kort mogelijk maken om onze leveranciers te ondersteunen.

Samen met onze partners, zoals Impuls, VNO-NCW, VZG en KVK kijken wij verder naar mogelijkheden om het Zeeuwse MKB te ondersteunen. Belangrijkste doel is ondernemers zo snel en goed mogelijk te informeren over alle regelingen die er zijn voor bedrijven en zzp'ers. Een belangrijk instrument daarvoor is het Zeeuws loket (via corona@zeeland.nl), waar Zeeuwse ondernemers met hun vragen terecht kunnen. Wij werken samen met gemeenten, Impuls en VNO-NCW bij het beantwoorden van die vragen, en kunnen zo nodig ook op ministeries terugvallen.

VNO-NCW Brabant Zeeland heeft daarnaast een speciale webpagina met een actueel overzicht maatregelen voor ondernemers, alsmede een 'vraag en aanbod' pagina, die ondernemers die kampen met plotselinge tekorten of -overschotten kan koppelen. Verder kunnen ondernemers vanaf maandagmiddag 23 maart 2020 bij Dockwize terecht voor praktische vragen over het versneld innoveren en digitaliseren van bedrijfsvoering en werkzaamheden via www.ikmoetdigitaal.nl. De investeringen die de regio al in de arbeidsmarkt doet gaan onverminderd door. De Economic Board Zeeland is betrokken om te adviseren over lange termijn maatregelen waarmee de Zeeuwse economie na de Corona-crisis weer snel op volle kracht kan draaien.

Financiering

Ondernemers met een financieringsbehoefte kunnen de komende drie maanden bij Impuls Zeeland een voucher aanvragen waarin een deel van de kosten voor het inhuren van een (financieel) adviseur wordt vergoed. Normaal worden vouchers van Zeeland Financial Matching alleen ingezet voor innovatieve bedrijven, maar deze eis komt komende maanden te vervallen. Website: www.impulszeeland.nl/zeelandfm.

Verder brengt Impuls Zeeland de (mogelijke) schade voor ondernemers die gebruik maken van het Zeeuws Participatiefonds en InnoGo! door Covid-19 in beeld en kijkt waarin zij ondersteund kunnen worden. Dit kan bijvoorbeeld door uitstel van aflossing en/of rente voor een aantal maanden. Daarnaast inventariseert Impuls wat de mogelijkheden zijn binnen de andere financieringsvormen.

Effecten koersval aandelenbeurzen als gevolg van Corona

Als gevolg van het Corona-virus zijn vanaf begin 2020 de koersen van aandelen wereldwijd sterk gedaald. De koersen fluctueren sterk, meer dan ooit zijn het "dagkoersen". Dit is voor de Provincie met name van invloed op de waarde van de beleggingen van het Nazorgfonds gesloten stortplaatsen Zeeland. Uiteraard volgen wij deze ontwikkelingen op de voet. Wij zullen u bij de behandeling van de jaarstukken 2019 van het Fonds nader informeren en in hoeverre de eventuele effecten opgevangen kan worden binnen het jaarrekeningresultaat 2019 van het Fonds Nazorg gesloten stortplaatsen. Wanneer er aanleiding is om u eerder te informeren met betrekking tot de aangehouden aandelen in het Nazorgfonds doen wij dit direct.

Culturele impact

Ook de impact op cultuur en evenementen is groot. Veel organisaties worden direct geraakt door de landelijke richtlijnen: het aanpassen van programma's, verschuiven of zelfs afzeggen van activiteiten. IPO, VNG en Raad voor de Cultuur overleggen met het Ministerie van OCW voor aanvullende maatregelen bovenop het generieke pakket aan maatregelen dat het Rijk heeft ingesteld.

Subsidies & Sponsoring

Middels subsidies en sponsoring maken wij veel activiteiten mogelijk. Met de per donderdag 12 maart 2020 verschenen landelijke richtlijnen aangaande het Corona-virus worden veel organisaties direct geraakt. Buiten de invloedssfeer van deze organisaties worden zij nu geconfronteerd met het aanpassen van programma's, verschuiven van activiteiten en in het slechtste geval afzeggen van activiteiten. Wij gaan daar coulant mee om en komen in gesprek met de betrokken organisaties tot een oplossing.

Impact openbaar vervoer

Om de gezondheidsrisico's voor chauffeurs en passagiers te beperken en vanwege de grote terugloop van aantallen reizigers zijn verschillende wijzigingen in het Openbaar Vervoer doorgevoerd. Zo rijden er in ieder geval tot en met 6 april geen buurbussen en servicebus, en wordt in 12-meterbussen achterin ingestapt. De busdienstregeling is teruggebracht tot een basisdienstregeling en de Westerschelde Ferry vaart ook beperkter. De vraaguitval is inmiddels ca. 80% voor de WSF en 90% voor het busvervoer.

Impact op activiteiten en besluitvorming Provincie Zeeland

Het Corona-virus heeft ook voor de provinciale organisatie gevolgen. Het werk van de provincie gaat zo veel mogelijk door, waarbij op basis van de landelijke richtlijnen maatregelen zijn getroffen om het risico van besmetting zo minimaal mogelijk te maken. Op de website treft u de maatregelen aan die zijn getroffen, alsmede de effecten voor onze dienstverlening: <https://www.zeeland.nl/actueel/coronavirus-en-zeeland>.

De vergaderingen van Gedeputeerde Staten vinden vooralsnog doorgang. Het is van belang dat besluitvorming doorgang kan blijven vinden, zodat (kritische) processen niet vastlopen. We zijn kritisch op

het ontmoeten van mensen, overleggen zo mogelijk telefonisch en zijn waakzaam op het afstand houden van elkaar.

In de netwerkprocessen binnen de opgaven en programma's wordt zoveel als mogelijk op andere manieren samen gewerkt met netwerkpartners en worden ontwikkelingen besproken. Ondanks de grote creativiteit die aan de dag wordt gelegd om voortgang te boeken, is het zonder fysieke overleggen onoverkomelijk dat er vertraging gaat optreden. Bovendien is een deel van de partners nu volledig gericht op de gevolgen die Corona heeft voor de eigen organisatie. Te verwachten is dat het opvangen van de effecten, ook als maatregelen worden opgeheven, nog een tijd de aandacht zullen vragen van diverse organisaties. Voor diverse onderwerpen is het van belang zorgvuldige afwegingen te maken over hoe en wanneer overleg en bestuurlijke besluitvorming (verder) kan worden ingevuld.

In IPO-verband wordt daarom met de ministeries gesproken over de omgang met deadlines die voor verschillende onderwerpen, zoals de Omgevingswet, voor de provincies spelen. Op 2 april wordt daar in het IPO-bestuur over gesproken.

Voor Provinciale Staten geldt dat uw presidium op voordacht van de agendacommissie heeft besloten de fysieke PS-bijeenkomsten en commissievergaderingen in maart geen doorgang te laten vinden en te verdagen naar mei. Dit besluit is genomen onder de op dat moment bekende omstandigheden, rekening houdend met het feit dat de Corona-crisis mogelijk langer zou kunnen voortduren. Inmiddels is duidelijk geworden dat hier inderdaad sprake van is. De Statengriffier heeft derhalve een aangepast vergaderregime in voorbereiding, dat via de voorzitter aan het Presidium zal worden voorgelegd. Daarbij is het van belang te onderstrepen dat noodzakelijke besluitvorming doorgang moet kunnen blijven vinden, waartoe onder de gegeven omstandigheden ook naar alternatieve staatsrechtelijk toegestane vergadervormen wordt gezocht.

Ondertussen gaan wij op diverse dossiers door met de voorbereidingen van de besluitvorming. Bijvoorbeeld voor de Voorjaarsnota en de Zanddijk. Wij zullen in beeld brengen voor welke dossiers op het eerst beschikbare moment besluitvorming door uw Staten nodig is en op welke dossiers de urgentie minder groot is, zodat u daar in uw agendering rekening mee kunt houden. Wij zullen dit overzicht volgende week aanleveren.

Daarbij is het van belang dat we in overleg bespreken op welke manier buiten fysieke bijeenkomsten om, toch bepaalde onderwerpen kunnen worden besproken, zodat de voorbereidingen voor besluitvorming op sommige dossiers toch plaats kan vinden.

De crisis zal nog wel even voortduren. Wij zullen u periodiek op de hoogte houden van ontwikkelingen, en vertrouwen erop dat we gezamenlijk kracht en veerkracht hebben om deze crisis te overwinnen.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris